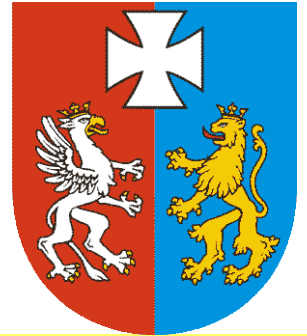

przewodnik

Miesięcznik Okręgu Podkarpackiego PZN

ISSN 1897-841X 02/2025 (242)

Tyle jesteś wart, ile drugiemu pomożesz, jeśli możesz

**Kamienny Jubileusz Koła PZN
w Stalowej Woli**

Perłowy Jubileusz PKSiRNiS „Podkarpacie”

O formie i sposobie realizacji obu jubileuszy – czytaj na str. 20 i 23

Spis treści:

- Luty 2025– calendarium .....str. 3
- Po dłuższej przerwie ..... str. 13
- Kamienny Jubileusz Koła PZN w Stalowej Woli ..... str. 20
- Perłowy Jubileusz PKSiRNiS „Podkarpacie” .....str. 23
- Witryna poetycka ..... str. 30

Koledze

Bogdanowi Sadowskiemu

- wyrazy głębokiego współczucia -

z powodu śmierci

Ojca

*składają władze naczelne ZO Podkarpackiego PZN oraz koleżanki i
koledzy zrzeszeni w krośnieńskiej strukturze Związku.*

Miesięcznik Okręgu Podkarpackiego Polskiego Związku Niewidomych

Wydawca: Zarząd Okręgu Podkarpackiego PZN w Rzeszowie

Skład redakcji:

Redaktor Naczelny, koordynator: „Zygflor” – Zygmunt Florczak

Opracowanie graficzne okładki i skład: „Zygflor” – Zygmunt Florczak

Współpracują:

Renata Stankiewicz, Izabela Dybek, Maria Okulska, Maria Słowik

Adres siedziby redakcji: 35–045 Rzeszów, ul. Hetmańska 9

tel. (017) 85 24 738, fax. (017) 86 22 328

e–mail: sekretariat@pzn.rzeszow.pl

www. <http://pzn.rzeszow.pl/czasopisma/>

Luty

Ponoć nazwa tego czasu pochodzi od określenia srogich mrozów (por. ukr. *лютий* / *lutyj*, biał. *люты* / *luty*). Dawniej używane były również nazwy *sieczeń* (por. ukr. *січень* / *siczeń* i chorw. *siječanj* „styczeń”) lub *strępacz*. Łacińska nazwa **Februarius** - „miesiąc luty” –(ostatni miesiąc kalendarza rzymskiego przeznaczony na obrzędy oczyszczające (łac. **februa**) odbywane przed początkiem nowego roku) została zapożyczona przez większość języków europejskich i pod takowym nazewnictwem funkcjonuje dzisiaj.

Luty, to kolejno drugi miesiąc w roku, który według kalendarza gregoriańskiego, ma 28, a w latach przestępnych 29 dni.

Rok przestępny, to rok, który ma 366 dni, zamiast 365; jego zastosowanie ma na celu umożliwienie dopasowania roku kalendarzowego z rokiem wyliczonym na podstawie obiegu Ziemi dookoła Słońca.

Kilkusetletnie obserwacje meteorologiczne potwierdzają, że luty potrafi być najzimniejszym i najbardziej dokuczliwym ze wszystkich zimowych miesięcy. W ten czas zima panuje na półkuli północnej, zaś na południowej lato.

A jak omawiany czas przedstawia się w sferze zodiakalnej? *Luty to czas zodiakalnych **Wodników!** Zimowa aura zdecydowanie nie jest im straszna, bo osoby urodzone pod tym znakiem zodiaku obchodzą urodziny od **21 stycznia do 18 lutego.***

A jakie są Wodniki? Co lubią, a czego unikają jak ognia?

Zodiakalne Wodniki, to indywidualiści, którzy zawsze kroczą własnymi ścieżkami. To wolne duchy, którym nie łatwo jest się podporządkować. Osoby urodzone pod tym znakiem zodiaku są też temperamentne, co sprawia, że gdy poczują jakąś ideę, oddają jej się bez reszty. Jednymi z kluczowych wartości dla Wodników jest wolność i niezależność, a co za tym idzie, mają dosyć

buntowniczą naturę. Przyjaciele cenią w nich lojalność i słowność – wiadome jest, że gdy Wodnik coś obieca, wywiąże się z danego słowa. Mają też realistyczne spojrzenie na świat, ale równie często zdarza im się być zbyt krytycznym oraz... upartym!

Czy Wasi znajomi urodzeni pod tym znakiem wykazują podobne walory, które są wypunktowane powyżej, czy w prozie życia uwydatniają inne cechy, tj. zalety, przymioty i ewentualne wady?

Przykładowe przysłowia podkreślające mądrość ludu:

Kiedy luty, obuj buty.

Kiedy luty puści, to marzec wypiecze.

Na stycznie i lute trzeba mieć konie kute.

Kiedy luty schodzi, człek po wodzie brodzi.

W lutym wody wiele - w lecie głodne nawet cielę.

W lutym śnieg i mróz stały, w lecie będą upały.

Gdy w lutym mróz mocno trzyma, będzie krótka zima.

Gdy bez wiatrów luty chodzi, w kwietniu wichur nie zawodzi.

Czasem luty się zlituje, że człek niby wiosnę czuje, ale czasem tak się zżyma, że człek prawie nie wytrzyma.

Przez kolejne dni będziemy wspominać:

1 lutego 1775 r. – urodził się **Filip de Girard** – genialny Francuz, autor co najmniej trzydziestu wynalazków, pionier przemysłu włókienniczego na ziemiach polskich, pierwszy dyrektor fabryki na Marymoncie, przeniesionej do Rudy Guzowskiej, obecnego Żyrardowa (zm. 1845 r.).

1 lutego 1925 r. – stacja doświadczalna Polskiego Towarzystwa Radiotechnicznego nadała pierwszą oficjalną audycję radiową. To wydarzenie uznaje się za początek publicznej radiofonii w Polsce.

2 lutego – w kościele obchodzimy **Święto Matki Boskiej Gromnicznej**, czyli **Święto Ofiarowania Pańskiego** obchodzone na pamiątkę momentu

pierwszego pojawienia się Jezusa w jerozolimskiej świątyni i Jego spotkania się z mędrcelem Symeonem.

Według prawa mojżeszowego każdy pierworodny syn należy do Boga. Kiedy mijało 40 dni od porodu młode matki udawały się do świątyni, gdzie przedstawiały nowonarodzonego syna Bogu i dokonywały symbolicznego jego wykupienia. W zależności od zamożności był to: baranek w wypadku bogatych; para synogarlic lub gołębi – w przypadku biedniejszych. Wykupienie pierworodnego wiązało się ze zwyczajowym oczyszczeniem matki po urodzeniu dziecka. Obrzęd ten później przyjęło chrześcijaństwo, a w dawnej Polsce zwał się on „wywodem”. Klęczącej przed kratką prezbiterium kapłan podawał zapaloną świecę, odmawiał modlitwę, a kończąc ją kropił kobietę święconą wodą i ta już „oczyszczona” obchodziła z zapaloną świecą „ofiarę” wokół głównego ołtarza świątyni.

Nasi przodkowie głęboko wierzyli, że „Maryja gromnicą – symbolizującą Pana Jezusa – odpędzi od nich wszelkie zło”. W dzień Matki Boskiej Gromniczej – czyli w dzień Jej oczyszczenia – wierni przychodzą do świątyni ze świecami – zwanymi gromnicami – „które mają chronić od gromów”. Inny zwyczaj, to niesienie do domów zapalonych gromnic: „kto płomień zachowa, albo komu trzy krople wosku na rękę padną – ten szczęśliwą ma wróżbę na najbliższy czas”.

Poświęcona gromnica jest oznaką wiary, nadziei i miłości. Wierzono, że posiada magiczną moc przepędzania wszelkiego zła. Towarzyszyła umierającemu. W wierzeniach wielu narodów zapalenie poświęconej świecy rozprasza ciemności, chroni przed niepogodą, gradobiciem, skutkiem powodzi, zapobiega niespodziewanej chorobie.

2 lutego 1825 r. – urodził się **Alexis Langer** – niemiecki architekt; zaprojektował m.in. ratusz w Ząbkowicach Śląskich, kolegiatę w Wałbrzychu (zm. 1904 r.).

2 lutego 1943 r. – po pół roku walk między Rosją, a Niemcami hitlerowskimi zakończyła się **bitwa stalingradzka** – jedna z najkrwawszych w historii wojen, liczba ofiar wyniosła ok. 2 miliony.

3 lutego 1735 r. – w Dubiecku urodził się **Ignacy Błażej Franciszek Krasicki** herbu Rogala – duchowny katolicki, biskup warmiński, arcybiskup gnieźnieński, prymas Polski, poeta, prozaik, publicysta, autor dzieła „*Mikołaja Doświadczyńskiego przypadki*” uznawanego za pierwszą polską powieść (zm. 1801 r.).

3 lutego 1935 r. – urodził się **Tony Keczer** – właśc. *Antoni Kaczor* – muzyk, wokalista zespołu Czerwono-Czarni (zm. 2009 r.).

4 lutego 1505 r. – urodził się **Mikołaj Rej** z Nagłowic – polski poeta i prozaik renesansowy, tłumacz, a także polityk i teolog ewangelicki, wójt urzędowski, poseł na Sejm I Rzeczypospolitej. Choć nie był humanistą w naukowym rozumieniu tego słowa, zawdzięcza się mu upowszechnienie idei humanitas w polskiej kulturze. Jest uważany za „ojca literatury polskiej”, tworzył wyłącznie w języku polskim, m.in. napisał: „*Krótką rozprawą między trzema osobami, panem, wójtem a plebanem*”, zastąpił z powiedzenia „*A niechaj narodowie wždy postronni znają, iż Polacy nie gęsi, iż swój język mają*” (zm. 1569 r.).

4 lutego 1945 r. – ukazało się pierwsze wydanie „Dziennika Polskiego”.

5 lutego 1865 r. – urodził się **Włodzimierz Nałęcz** – malarz, rysownik, akwaforcista, literat; znany z cyklu obrazów z 1938 r. „*Morze i flota polska*” (zm. 1946 r.).

5 lutego 1945 r. – urodził się **Leszek Mądzik** – reżyser i scenograf, malarz, fotograf; w 1969 r. założył Scenę Plastyczną Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego.

6 lutego 1665 r. – urodziła się **Anna Stuart** – królowa Anglii i Szkocji; pierwsza monarchini Wielkiej Brytanii (zm. 1714 r.).

6 lutego 1905 r. – w Białobrzegach k. Krosna urodził się **Władysław Gomułka** - ps. „Wiesław”, „Ludwik”, „Feliks Duniak” – polski polityk komunistyczny, I sekretarz KC PPR, I sekretarz KC PZPR, orędownik interwencji zbrojnej w Czechosłowacji (zm. 1982 r.).

6 lutego 1989 r. - w **Magdalence** pod Warszawą rozpoczęły się obrady „*okrągłego stołu*”. Zapoczątkowały one pokojowe przejmowanie władzy (tzw. „*aksamitna rewolucja*”) przez środowiska antykomunistyczne w Polsce oraz w całej Europie wschodniej. Zakończyły się **5. IV. 1989** r.

7 lutego 1885 r. – urodził się **Sinclair Lewis** – amerykański pisarz; w 1930 r. laureat Nagrody Nobla w dziedzinie literatury (zm. 1951 r.).

7 lutego 1955 r. – urodził się **Tomisaku Kawasaki** – japoński pediatra. Jego nazwisko jest związane z chorobą, którą opisał razem z Fumio Kousaki w 1967 roku – chorobą Kawasaki (zm. 2020 r.).

8 lutego 1925 r. - urodził się **Jack Lemmon** – amerykański aktor i muzyk, znany zarówno z ról dramatycznych i komediowych. Przez prawie 50 lat kariery wystąpił w około 80 filmach fabularnych: *"Pół żartem, pół serio"*, *"Garsoniera"*, *"Słodka Irma"*, *"Szczęście Harry'ego"*, zarówno w komediach, jak i dramatach (zm. 2001 r.).

8 lutego 1935 r. – premiera filmu „**Antek policmajster**” w reżyserii Michała Waszyńskiego.

9 lutego 1865 r. – urodził się **Wilson Alwyn "Snowflake" Bentley** – amerykański fotograf, autor pierwszych znanych zdjęć płatków śniegu (zm. 1931 r.).

9 lutego 1905 r. – urodził się **Bronisław Przyłuski** – polski poeta, dramaturg i tłumacz, kapitan artylerii Wojska Polskiego, współzałożyciel grupy poetyckiej „Prom”, kawaler orderu Virtuti Militari (zm. 1980 r.).

9 lutego 1943 r. – początek **rzezi wołyńskiej** – oddział UPA dokonał masowego mordu na Polakach w kolonii **Parośla**.

10 lutego 1775 r. – Komisja Edukacji Narodowej utworzyła **Towarzystwo do Ksiąg Elementarnych w Warszawie** – pierwszą polską instytucję zajmującą się opracowywaniem i wydawaniem podręczników szkolnych.

10 lutego 1940 r. - Sowieci rozpoczęli **masowe deportacje** ludności polskiej z terenów zajętych po 17. IX. 1939 r. przez Armię Czerwoną. Smutna informacja – wspomnienie - szczególnie dla mieszkańców regionu z tzw. prawobrzeżnej części dorzecza Sanu.

11 lutego 1725 r. – urodził się **Louis Mandrin** – francuski handlarz końmi, rozbójnik; nazywany francuskim Robin Hoodem za walkę z instytucją poborców podatkowych (zm. 1755 r.).

11 lutego 1845 r. – urodził się **Ahmed Tevfik Pasza** - osmański urzędnik, trzykrotny i zarazem ostatni Wielki wezyr Imperium Osmańskiego (zm. 1936 r.).

12 lutego 1865 r. – urodził się **Kazimierz Przerwa-Tetmajer** – poeta, prozaik, przedstawiciel Młodej Polski; powieści: „*Legenda Tatr*”, „*Otchłań*”, dramaty: „*Sfinks*”, „*Zawisza Czarny*” (zm. 1940 r.).

12 lutego 1905 r. – urodziła się **Federica Montseny** – hiszpańska anarchistka, feministka, polityk; pierwsza kobieta minister (*minister zdrowia*) w Europie Zachodniej (zm. 1994 r.).

13 lutego 1705 r. – urodziła się **Franciszka Urszula Radziwiłłowa** – polska dramatopisarka i poetka późnego baroku, dama Orderu Krzyża Gwiazdźdźistego; twórczość: „*Listy do męża pisane*”, „*Przestrogi moje córce mojej Annie Marii*”, „*Z oczu miłość się rodzi*” (zm. 1753 r.).

13 lutego 1835 r. – urodził się **Mirza Ghulam Ahmad** – indyjski reformator religijny. Założyciel ahmadijji – ruchu reformatorskiego w islamie (zm. 1908 r.).

14 lutego – to Walentynki – Dzień Zakochanych

Jest to jeden z nowoprzyjętych obyczajów ogólnikowo nazwanych „świętami z importu”. Jego geneza jest związana z biskupem Walentym z miasta Nahars, który żył w nim w XIV wieku. Istnieje wiele legend związanych z imieniem tego świętego, być może było ich kilku? Faktem jest, że ów święty w Niemczech był patronem epileptyków, zaś chorobę – z grecka zwaną epilepsją – nazywano „wielką chorobą”, „świętą chorobą” lub „opętaniem”. Wierzenia ludowe upatrywały źródła epilepsji – tak jak i miłości – właśnie w opętaniu. Czyż więc stan miłości i miłosnego uniesienia oraz oczarowania związanego z „tym stanem chorobowym”, to czas opętania umysłów fluidami i walorami kochanków oraz „chemią” z nią związaną?

14 lutego 1915 r. – urodził się **Władysław Stopiński** – kapitan Wojska Polskiego, obrońca Westerplatte. Odznaczony Krzyżem Srebrnym Orderu Virtuti Militari. W 1995 głośnym echem odbiło się zaproszenie przez niego na obchody swoich 80. urodzin Martina Menzla – celowniczego z pancernika „Schleswig Holstein”. Podczas Mszy św. doszło do symbolicznego pojednania obu kombatantów. (zm. 2010 r.).

14 lutego 2005 r. – uruchomiono serwis internetowy **You Tube** umożliwiający bezpłatne udostępnianie filmów.

15 lutego 1815 r. – urodził się **Germain Sommeiller** – francuski inżynier, twórca **tunelu du Fréjus** łączącego Modane we Francji z Bardonecchią we Włoszech pod przełęczą Fréjus w Alpach Kocyjskich. Tunel ma niespełna 13 km długości. (zm. 1871 r.).

15 lutego 1835 r. – urodził się **Dimitrios Wikielas**, znany też jako **Demetrius Vikelas** - grecki przedsiębiorca, pisarz, tłumacz literacki, działacz sportowy, pierwszy przewodniczący Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego (zm. 1908 r.).

16 lutego 1875 r. – urodziła się **Anna Tumarkin** - rosyjska filozof; pierwsza kobieta w Europie z prawem nadzoru i egzaminowania doktorantów (zm. 1951 r.).

16 lutego 1922 r. – **Górny Śląsk** został przyłączony do **Polski**.

16 lutego 1935 r. – urodził się **Salvatore „Sonny” Bono** - amerykański producent muzyczny, wokalista, aktor i polityk, burmistrz Palm Springs i kongresmen. Wspólnie z Cher stworzyli duet muzyczny **Sonny & Cher** (zm. 1998 r.).

17 luty – to **Światowy Dzień Kota**

17 lutego 625 r. – urodziła się **Wu Zetian** – chińska cesarzowa; pierwsza i jedyna oficjalna kobieta cesarz w historii Chin (zm. 705 r.).

17 lutego 1845 r. – urodził się **Charles McBurney** – amerykański chirurg, pionier w dziedzinie wykonywania operacji wycięcia wyrostka robaczkowego (zm. 1913 r.).

18 lutego 1745 r. – urodził się **Alessandro Volta** – włoski arystokrata, fizyk, wynalazca, fizjolog, skonstruował pierwsze ogniwo galwaniczne (zm. 1827 r.).

18 lutego 1915 r. – urodził się **Bolesław Piasecki** – prawnik, polityk, członek Rady Państwa PRL; przywódca Ruchu Narodowego Radykalnego „Falanga” (zm. 1979 r.).

19 luty – **Dzień Nauki Polskiej**

19 lutego 1865 r. – urodził się **Sven Anders Hedin** – szwedzki podróżnik i geograf. Wstąpił się głównie jako autor pierwszych szczegółowych map Pamiru, pustyni Takla Makan, Himalajów i Tybetu. Zajmował się również badaniem jedwabnego szlaku (*zm. 1952 r.*).

19 lutego 1925 r. – urodził się **Bogusław Choiński** – poeta, autor tekstów piosenek; przeboje: „Alabama”, „Jedziemy autostopem”, „Pod papugami”, „W siną dal” (*zm. 2021 r.*).

20 luty – to **Światowy Dzień Sprawiedliwości Społecznej**

20 lutego 1815 r. – urodził się **Louis Le Chatelier** – francuski inżynier górnictwa. Studiował na École Polytechnique i specjalizował się w inżynierii górnictwa. Opracował metodę wykrywania gazów kopalnianych oraz lampę nazwaną jego imieniem (*zm. 1873 r.*).

20 lutego 1875 r. – urodziła się **Marie Marvingt** – francuska pielęgniarka, sportsmenka, alpinistka, lotniczka i dziennikarka. Podczas I wojny światowej została pierwszą kobietą pilotem bojowym (*zm. 1963 r.*).

21 luty – to **Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego**

21 lutego 1895 r. – urodził się **Henrik Dam** – duński lekarz, biochemik; w 1943 laureat Nagrody Nobla w dziedzinie fizjologii lub medycyny za odkrycie witaminy K (*zm. 1976 r.*).

21 lutego 1895 r. – urodził się **Szmul Mordechaj Zygielbojm** - ps. Artur – polsko-żydowski polityk lewicowy, członek Bundu; od 1942 członek Rady Narodowej RP w Londynie (*zm. 1943 r.*)

22 lutego 1925 r. – założono Polski Związek Hokeja na Lodzie.

22 lutego 2015 r. – podczas **87 ceremonii** wręczenia Oskarów nagrodę we kategorii najlepszego filmu nieangielskojęzycznego po raz pierwszy w historii zdobył film zgłoszony przez kinematografię polską – „**Ida**” w reżyserii Pawła Pawlikowskiego.

23 luty – to **Ogólnopolski Dzień Walki z Depresją**

23 lutego 1685 r. – urodził się **Georg Friedrich Händel** – niemiecki kompozytor późnego baroku, który dokonał syntezy barokowych osiągnięć muzycznych, zwłaszcza niemieckich, włoskich i angielskich. W 1727 roku

stał się poddany Wielkiej Brytanii. Jest narodowym kompozytorem tego kraju (zm. 1759 r.).

23 lutego 2009 r. – zmarł **Stanisław Ingłot** – wieloletni lider krośnieńskiej struktury PZN, działacz wielkiego formatu, którego propozycje i rozwiązania z powodzeniem funkcjonują do dziś w naszym środowisku; były członek władz naczelnych Okręgu Podkarpackiego PZN oraz ZG PZN (ur. 1935 r.).

24 lutego 1595 r. – urodził się **Maciej Kazimierz Sarbiewski** SJ herbu Prawdzic – światowej sławy polski poeta neolaciński i teoretyk literatury epoki baroku, kaznodzieja nadworny Władysława IV, jezuita. Nazywany był *Horatius Sarmaticus*, *Horatius Christianus* (zm. 1640 r.).

24 lutego 1765 r. – urodził się **Kazimierz Małachowski** herbu Gryf – generał wojsk polskich, odznaczony w Księstwie Warszawskim Krzyżem Kawalerskim Orderu Virtuti Militari, przedostatni wódz powstania listopadowego (zm. 1845 r.).

24 lutego 2022 r. – **napaść** putinowskiej **Rosji** na **Ukrainę** – to początek wielkiego exodusu, czyli emigracji i wychodźstwa - przede wszystkim kobiet i dzieci – ze wschodnich regionów zaatakowanego sąsiada, przede wszystkim do Polski i początek niesterowanej i spontanicznej pomocy dla uciekinierów przez cały Naród polski, co trwa do dziś.

25 lutego 1795 r. – urodził się **Antonin Pilch** – czeski znachor, zielarz; podczas swej ponad 52-letniej praktyki uzdrowił więcej niż 20 tyś. chorych (zm. 1865 r.).

25 lutego 1885 r. – urodził się **Józef Kostrzewski** – archeolog, muzeolog, twórca poznańskiej szkoły archeologicznej; prowadził m.in. wykopaliska w Biskupinie (zm. 1969 r.).

26 lutego 1725 r. – urodził się **Nicolas-Joseph Cugnot** – francuski wynalazca; konstruktor pierwszego na świecie pojazdu z napędem parowym (1804 r.).

26 lutego 1905 r. – urodził się **Józef Kisielewski** – pisarz; książki: „Powrót”, „Ziemia gromadzi prochy”, „Znaki na niebie i ziemi” (zm. 1966 r.)

27 lutego - Tłusty Czwartek – czyli ZAPUSTY

- to w kalendarzu chrześcijan ostatni czwartek przed wielkim postem. Najpopularniejsze potrawy tego dnia, to pączki i faworki. „**Powiedział Bartek, że dziś tłusty czwartek, a Bartkowa uwierzyła, dobrych pączków nasmażyła**” – mówi staropolskie przysłowie. Według jednego z przesądów, jeśli ktoś w tłusty czwartek nie zje ani jednego pączka - w dalszym życiu nie będzie mu się wiodło.

27 lutego 1845 r. – urodził się **Aleksander Raciborski** – filozof, ziemianin, działacz społeczny; współzałożyciel Polskiego Towarzystwa Filozoficznego we Lwowie (zm. 1920 r.).

27 lutego 1875 r. – urodziła się **Władimir Fiłatow** – rosyjski chirurg, okulista; w 1917 r. jako pierwszy przeszczepił płat skóry (zm. 1956 r.).

28 lutego 1675 r. – urodził się **Guillaume Delisle** – francuski geograf, kartograf; w 1700 r. opublikował dokładne mapy świata i kontynentów (zm. 1726 r.).

28 lutego 1915 r. – urodził się **Peter Brian Medawar** – angielski naukowiec brazylijskiego pochodzenia, znany głównie z badań nad tolerancją układu odpornościowego na narządy wszczepione do organizmu, za które, wraz z Frankiem Macfarlane Burnetem, otrzymał w 1960 roku Nagrodę Nobla w dziedzinie fizjologii i medycyny. Laureat Medalu Copleya (zm. 1987 r.)

Przyswajając sobie powyższe Calendarium, przypomnieliśmy sobie nigdy zaistniałe zdarzenia, fakty i ludzi, którzy w jakiś sposób przyczynili się do rozwoju naszej Ojczyzny, czy świata.

*W najlepsze jeszcze trwa zima, więc wedle mądrości ludowego przysłowia „**Idzie luty, podkuj buty, bo mróz będzie jeszcze suty**” nie pozbywajmy się zimowego odzienia, dbajmy o swoje zdrowie, bo przed nami jeszcze nieprzewidywalny czas, który sprzyja chorobom i epidemiom.*

Szanujmy nasze zdrowie - dbajmy o nie – aby potem „nie przerabiać na własnej skórze” tego, o czym we fraszce „Na zdrowie” pisał Jan z Czarnolasu.

Każdemu Czytelnikowi życzę, aby w dobrym zdrowiu i kondycji dotrwał do wiosny – szczególnie strzegąc się przed rozchorowaniem w następnych miesiącach, czyli w marcu i kwietniu.

Oczekując najpiękniejszej z pór roku żyjemy wedle starych mądrości ludowych, których przestrzeganie jest rękojmią tego, że w dobrej kondycji psycho-fizycznej dotrwamy do pełni wiosny, na którą po nieciekawym zimowym okresie z niecierpliwieniem oczekuje każdy z nas ...

Zygflor

2024-11-01

Po dłuższej przerwie ...

Od jakiegoś czasu o stalowowolskim Kole PZN coraz głośniej na całym Podkarpaciu. Owa passa rozpoczęła się przed 6-ma laty wraz z wyborem na urząd prezesa ZK **Renaty Stankiewicz**, która zainicjowała wiele kontaktów i działań, które z dużym powodzeniem kontynuowane są po dziś dzień” przyczyniając się do rozgłosu struktury w regionie. Ów trend był utrzymywany przed, jak podczas okresu pandemii, by po jej zakończeniu nadal – z dużym powodzeniem - rozwijać się.

Wszystko to za sprawą Renaty Stankiewicz i jej ekipy, którzy połączywszy wysiłki wspólnie niezwykle owocnie współdziałają. Postawili na raczej nowatorskie działania oraz nietuzinkowe podejście do swoich obowiązków, do których podjęcia podczas ostatniego walnego zebrania sprawozdawczo-wyborczego zobowiązał się cały aktyw stalowowolskiego Koła PZN.

Na rzecz środowiska zacieśnili obopólne korzystną współpracę z etatowymi pracownikami biura ZO Podkarpackiego PZN oraz utrzymują niegdyś zadzierzgnięte ścisłe kontakty ze środowiskowym PKSiRNIŚ

„Podkarpacie”, który w końcu został powołany po to, aby swoją rehabilitacyjno-rekreacyjną ofertą służyć ludziom z dysfunkcją wzroku, których w końcu zrzesza stalowowolska struktura PZN.

„Nasza współpraca – relacjonuje prezes Renata - polega na tym, że Klub opłaca nam instruktorów realizujących z moimi ludźmi zajęcia. Od 6 lat w naszym lokum – w świetlicy – realizujemy zajęcia showdowna (tenis stołowy dla niewidomych), gry umysłowe i strzelectwo laserowe, gdyż umożliwiają to gabaryty sąsiadującej z naszym biurem auli. Również przez Klub są refundowane, a przeprowadzane dwa razy w tygodniu pod okiem instruktora, zajęcia w miejskim basenie związane z nauką pływania. Dzięki przed laty zadzierzgniętej z Klubem obopólnie korzystnej współpracy śmiało można rzec, że u nas coś się dzieje, co powoduje to, że nie ubywa nam członków, a w biurze zawsze jest gwarno i wesoło.

„Na stanie” w siedzibie Koła mamy stół do showdowna oraz do jego treningu piłeczki, rękawice i rakiетки. Jako oprzyrządowanie do uprawiania strzelectwa laserowego „na stanie” posiadamy broń laserową oraz sprzężony z nią komputer umożliwiające treningi, poprzez co osoby pragnące wyczynowo uprawiać tę dyscyplinę sportu, nie muszą na treningi jeździć do Przemyśla – w praktyce wyjeżdżając tylko na zawody, jako reprezentanci Klubu. Dla moich podopiecznych jest to olbrzymia motywacja, aby wyjść z domu i w coś się zaangażować. Tak bogata baza i sprzętowe wyposażenie naszej siedziby sprzyja aktywizacji społecznej oraz podejmowaniu prozdrowotnych działań względem tych, którzy na to się zdecydują. Sprzyja to rozwijaniu kontaktów międzyludzkich, rozmowom oraz pogłębianiu wzajemnych przyjaźni i relacji.

Poprzez systematyczne uprawianie sportu mamy możliwość reprezentowania Klubu, co jest związane z wyjazdami gdzieś w Polskę, co

umożliwia poznawanie i wzbogacanie wiedzy o naszym kraju; zaś wyjazdy zagraniczne poznawanie świata. Rywalizacja sportowa, to niekwestionowane przeżywanie wielkich sportowych emocji, a nawet nawiązywanie nowych znajomości, czy przyjaźni.

Z tytułu współpracy z Klubem mamy również korzyści finansowe, ponieważ kilka razy do roku realizujemy zakupy środków spożywczych, tj. nabywamy kawę, herbatę, ciastka, czy w lecie wodę - zaopatrujemy się w produkty związane z pracą biura oraz poczęstunkiem dla uczestników wymienionych wcześniej zajęć.

Corocznie wraz z szefostwem PKSiRNiS „Podkarpacie” – dzięki ich dofinansowaniu, przy obiedzie i muzyce – organizujemy spotkania noworoczne powiązane z podsumowaniem naszej obopólnie korzystnej ubiegłorocznej działalności”.

Po kilku latach realizacji takiej „polityki” owocuje to tym, że z ciekawości wertując najnowsze wydania „CROSS”-u wyłapiasz nazwiska rodem z omawianej struktury PZN, Z nieukrywaną satysfakcją z tegoż periodyku dowiadujemy się o sportowych sukcesach w showdownie ich podopiecznego Krzysztofa Sobito - zawodnika klasy mistrzowskiej, członka kadry narodowej – który swoimi występami rozstawia Polskę, Klub, jak i macierzyste Koło

PZN, czy o niekwestionowanych sukcesach w strzelectwie laserowym Ani Topy, czy też samej prezes Renaty. Z młodszej generacji ich środowisko oraz PKSiRONiS „Podkarpacie” w sportach zimowych - reprezentuje Błażej Bieńko, o którego osiągnięciach za niedługo na pewno usłyszymy. Już dzisiaj można o nim wypowiadać się w samych superlatywach, gdyż w

swojej kategorii jest wielokrotnym mistrzem Polski w narciarstwie i biathlonie, reprezentuje Klub oraz kraj na arenie krajowej i międzynarodowej w pucharze i mistrzostwach świata.

Najważniejsze wydarzenia w PZN Koło Stalowa Wola zrealizowane w 2024 r.:

- **w styczniu** - we współpracy z Klubem zrealizowano spotkanie noworoczne
- **luty-marzec** - to czas pisania do różnych organów samorządowych i instytucji wniosków, które później w przeciągu roku umożliwią realizację wielu zadań
- **5 czerwca** - to data realizacji przez stalowowolski ZK obchodów Dnia Dziecka zrealizowanych podczas jednodniowej wycieczki do Kozłówki i

Lublina. W eskapadzie również uczestniczyły osoby dorosłe, wraz z którymi najmłodszy mogli podziwiać piękno architektury oraz bogactwo wnętrza Pałacu w Kozłówce i istniejącej tam kaplicy oraz Muzeum Narodowego w lubelskim Zamku.

- **lipiec-październik** - przy wykorzystaniu unijnych środków początkiem lipca zaczęto realizować szkolenie z gotowania oraz nauki języka angielskiego, które zakończą się egzaminem oraz otrzymaniem stosownego certyfikatu. I tak: dzień 1 października, to czas egzaminowania uczestników pierwszego kursu, zaś 8 października uczestników przyswajających sobie znajomości języka angielskiego.

- **16 – 19 lipca** br. – to czas realizacji dla członków PZN Koło Stalowa Wola oraz ich opiekunów czterodniowej wycieczki do Wrocławia. Zrealizowano ją przy dofinansowaniu Gminy Stalowa Wola, Starostwa Stalowowolskiego oraz PCPR Nisko.

Podróż do stolicy Dolnego Śląska odbyła się kolejną. Dzięki temu zarówno pierwszym jak i ostatnim punktem wycieczkowym był Dworzec Główny we Wrocławiu, który jest jednym z najstarszych w Polsce i jako nieliczny posiada ogromną halę peronową.

Program wycieczki był bardzo bogaty i dał jej uczestnikom możliwość odwiedzenia wielu miejsc i doznania wielu atrakcji, z których to miasto słynie. M.in. jest to: wrocławskie centrum wiedzy o wodzie Hydropolis, Ogród Zoologiczny z niesamowitym Oceanarium, wraz z Rynkiem urokliwe Stare Miasto pełne kolorowych kamieniczek, czy będący najstarszą dzielnicą Wrocławia Ostrów Tumski. W jej trakcie jeszcze obejrzeli: Panoramę Raclawicką, Muzeum Uniwersytetu Wrocławskiego wraz z przepiękną barokową Aulą Leopoldina i 42 metrową Wieżą Matematyczną, z której rozpościera się wspaniały widok na Stare Miasto. Muzeum Narodowe oferujące bogaty zbiór sztuki od średniowiecza, aż do

współczesności i Ogrodu Japońskiego z około 30 gatunkami roślin Dalekiego Wschodu i Japonii. W naszej pamięci Wrocław zostanie również zapamiętany, jako miasto ponad 100 mostów, w tym jednego, który spełnia życzenia, gdy przejdzie się przez niego w milczeniu. Podczas zwiedzania miasta prawie na każdym kroku towarzyszyły nam urocze wrocławskie krasnale. Największą sympatię zyskał niepełnosprawny krasnoludek Niewidomek, który przypomina, że dookoła są osoby z ograniczeniami, którzy również chcą być aktywni, oczywiście przy odpowiednim wsparciu i rehabilitacji. Dla uczestników wycieczki zorganizowany wyjazd na pewno był pewną formą rehabilitacji, ponieważ przemieszczając się po mieście

pieszo oraz tramwajem - przy wsparciu opiekunów – musieliśmy pokonać wiele barier. M.in. ze zwiedzanymi obiektami bezwzrokowo zapoznawaliśmy się analizując makiety, przy korzystaniu z audiodeskrypcji oraz oprowadzającej nas po Wrocławiu przewodniczki. Uczestnikom dziękujemy za wytrwałość i miłą atmosferę.

- **30 lipca** br. - w Centrum Aktywności Seniora w Stalowej Woli - dla lokalnej społeczności - odbyła się zrealizowana przez Polski Związek Niewidomych Koło w Stalowej Woli, konkretnie przez wiceprezes ZK – psycholog - **Annę Topę**, niezwykle ciekawa prelekcja. Spotkanie dotyczyło tematu: „Problematyka i profilaktyka chorób oczu”, Jego głównym celem było

szerzenie wiedzy o przeciwdziałaniu chorobom oczu oraz wyczerlenie mieszkańców naszego miasta na osoby borykające się z dysfunkcją narządu wzroku.

- **W każdą środę w miesiącach sierpień - wrzesień** br. - na auli w budynku siedziby Koła odbywają się zajęcia z gimnastyki prozdrowotnej w ramach zadania publicznego pt.: „Działania zdrowotne na rzecz osób niewidomych i słabowidzących”. Wspomniane zajęcia dofinansowuje Gmina Stalowa Wola, starosta nizański i burmistrz Zaklikowa. Przez cały rok – wręcz cyklicznie – są realizowane zajęcia w świetlicy oraz zajęcia na miejskim basenie.

Co jeszcze planują zrealizować do końca br.?

- **cyklicznie raz w tygodniu** w miesiącach: **październik, listopad, grudzień** w siedzibie Koła będą realizować zajęcia z arteterapii – w tym wykonywanie ozdób świątecznych.

- **10 października** zrealizują spotkanie integracyjno – kulturalne z okazji Międzynarodowego Dnia Niewidomego połączone z obchodami Jubileuszu 70-lecia działalności Koła

- **w grudniu** - zgodnie z tradycją dla dzieci zrzeszonych w ich strukturze zrealizują spotkanie z okazji Mikołajek, zaś bliżej Bożego Narodzenia dla członków Koła i ich opiekunów, wieczerzę wigilijną, w trakcie której uczestnicy szczególnego spotkania otrzymują upominki w postaci ozdób świątecznych wykonywanych na zajęciach arteterapii.

W tej chwili dla **94** dorosłych oraz **6** dzieci zrzeszonych w stalowowolskim Kole PZN pracuje ZK w składzie:

- prezes: **Renata Stankiewicz**

- wiceprezes: **Anna Topa**

- sekretarz: **Małgorzata Saja**

- członkowie: **Alina Oszust**

- - // - : **Józefa Sawicz**

- - // - : **Stanisław Świąder**

Powyższa relacja ukazuje ogrom pracy, zajęć i propozycji, na rzecz prezentowanego środowiska, które - wręcz cyklicznie – realizowane są od lat, odkąd ster rządów przyjął prezes Renata oraz wspierający powyżej wymienieni ludzie.

Należy uszanować ich dorobek, zaangażowanie i wysiłek, bo nic nie przychodzi samo, o czym wie każdy z nas.

Gratulujemy im uzyskanych efektów i wzajemnych relacji, bo wszystko to sprzyja temu, że struktura stale konsolidując się nadal trwa, zaś inaczej mówiąc: żyje i twórczo się rozwija.

A jak przeżyli kamienny jubileusz, czyli 70-lecie powołania ich struktury w regionie – opowiemy w oddzielnym opracowaniu.

Zygflor

2024-10-06

Kamienny Jubileusz Koła PZN w Stalowej Woli

10 października 2024 roku odbyły się lokalne obchody

Międzynarodowego Dnia Białej Laski połączone z Jubileuszem 70-lecia zaistnienia i działalności Koła Powiatowego Polskiego Związku Niewidomych w Stalowej Woli.

Świętowanie rozpoczęło Mszą św. odprawianą w bazylice NMP w tym mieście. Dalszy ciąg obchodów miał

miejsce w restauracji „Słoneczna”. Jubileusz, oprócz obecności – wraz z przewodnikami - członków Koła został uświetniony przybyciem zaproszonych Gości. W tym dniu w tym gronie m.in. znaleźli się: wicestarosta powiatu stalowowolskiego - **Stanisław Sobieraj**, burmistrz

Gminy i Miasta Nisko - **Konrad Krzyżak** oraz przewodnicząca Rady Miasta Stalowa Wola - **Agata Krzek**.

Wśród zaproszonych gości również znaleźli się: dyrektor biura ZO Podkarpackiego PZN - **Małgorzata Przyboś**, wiceprezes ZO PZN - **Agata Pogoda**, prezes przeworskiej struktury PZN - **Adam Skwarczyński** oraz aktyw PKSIRNiS „Podkarpacie” na czele z prezesem **Jerzym Andrejką**.

Część oficjalna obejmowała przemówienia, podziękowania, wręczenie jubileuszowych grawertonów i odznaczeń, a została zakończona

odczytaniem rysu historycznego z działalności Koła na przełomie 70 lat.

Na część artystyczną złożyły się: występ recytatorski **Wandy Ludian** oraz wokalny **Wioletty** i **Mariusza Rojanów** - członków Koła.

Dalsza część szczególnego świętowania Jubileuszu odbyła się w radosnej i ciepłej atmosferze przy akompaniamencie zespołu „Cortman”, którego członkom *„za stworzenie i dzięki temu przeżycie niezapomnianego*

wieczoru” – na łamach pisma - składają najserdeczniejsze podziękowanie.

Podobnej treści życzenia „za w takiej formie przeżycia tych rocznicowych uroczystości, a przy tym docenienie trudu i uznanie wysiłków kolejnych ekip pracujących na rzecz środowiska oraz obecnych funkcyjnych Zarządu Koła, co dodaje im chęci do dalszej pracy na rzecz środowiska”

ekipa prezes Renaty Stankiewicz: *„od serca dziękuje przybyłym gościom oraz wszystkim uczestnikom tych wyjątkowych obchodów szczególnego Jubileuszu”*.

Nic dodać, nic ująć. Gratulujemy !!!

Zygflor

2024-11-23

Perłowy Jubileusz PKSiRNiS „Podkarpacie”

9 listopada 2024 r. – wraz z sympatykami - ludzie zrzeszeni w PKSiRNiS „Podkarpacie” uroczyście obchodzili Jubileusz 30-lecia zaistnienia środowiskowego klubu sportowego. Było to święto ludzi wywodzących się z naszego środowiska zafascynowanych czynnym wypoczynkiem, a nawet kwalifikowanym sportem, czyli szlachetną pasją rywalizacji, czyli

współzawodnictwa. Niektórzy z nich w minionych latach w tej dziedzinie uzyskali wielkie osiągnięcia; tak w skali kraju, jak i w rywalizacji międzynarodowej.

Przemyski Klub „Podkarpacie” to organizacja, która od trzech dekad zrzesza osoby niewidome i słabowidzące, umożliwiając im rozwijanie swoich sportowych pasji. Członkowie klubu mogą poszczycić się wieloma tytułami Mistrzów Polski, a nawet Europy zdobytymi w różnych dyscyplinach sportowych, takich jak szachy, kręgle, czy strzelectwo.

A jakie były początki środowiskowego sportu w regionie?

- 15 maja 1953 r.

przemyscy działacze doprowadzili do powstania w ich mieście Spółdzielni Niewidomych „Start”. Było to bardzo ważne wydarzenie w życiu niewidomych całego regionu, ponieważ w tejże Spółdzielni kilkuset niewidomych znalazło zatrudnienie oraz możliwość wszechstronnej

rehabilitacji. Spółdzielnia przez wiele lat finansowo i materialnie wspomagała działalność Oddziału, a później Okręgu, jak też sport i rekreację w środowiskowym klubie sportowym.

Spółdzielnia Niewidomych „Start”, to dzieło m.in. takich działaczy jak Stanisław Szymański, czy Edward Wencel, którzy 15 grudnia 1952 r. – zarejestrowali Spółdzielnię o nazwie „Start”. Uroczysta inauguracja działalności nastąpiła 14 maja 1953 r., zaś już 15 maja ruszyli z produkcją. Pierwszym prezesem Spółdzielni Niewidomych „Start” był Edward Wencel.

- 1953 r. – przed 71 laty -

w Przemyślu powstaje środowiskowy Klub Sportowy - Klub Sportowy Spółdzielni Niewidomych „Start”, który istniał - i działał – w latach 1953 – 1994. Był poprzednikiem obecnie istniejącego PKSiRNiS „Podkarpacie”.

- 1994 r. – przed 30 laty -

15.03.1994 r. - utworzono i zarejestrowano Stowarzyszenie pod nazwą: „Przemyski Klub Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki Pracowników Spółdzielni Niewidomych oraz Osób Niepełnosprawnych „Start” w Przemyślu. W 1996 r. Klub otrzymał osobowość prawną i został wpisany do Rejestru Stowarzyszeń Sportowych.

- 1999 r. – przed 25-ma laty

04 lutego 1999 r. uległa zmianie nazwa Klubu na: Przemyski Klub Sportu i Rekreacji Niewidomych i Słabowidzących. Klub - w myśl statutu – swoją działalnością obejmuje środowisko niewidomych całego Podkarpacia, którzy uprawiają kwalifikowany – i nie tylko - sport w wielu sekcjach. Klub współpracuje z założonym w 1991 r. ogólnopolskim Stowarzyszeniem Kultury Fizycznej Sportu i Turystyki Niewidomych i Słabowidzących CROSS

- 2004 r. – przed 20-ma laty

W dniu **21.02.2004 r.** zmienia ponownie nazwę na obecnie stosowaną tj. **Przemyski Klub Sportu i Rekreacji Niewidomych i Słabowidzących „Podkarpacie”**.

9 listopada 2024 r. jubileuszowe uroczystości zrealizowano wedle programu:

- o godz. **10³⁰** wysłuchano Mszy św. u reformatów
- od godz. **12⁰⁰** w Muzeum Narodowym Ziemi Przemyskiej zrealizowano Część oficjalną
- o **15⁰⁰** w restauracji Hotelu „Albatros” spożyto uroczysty obiad i ... do późnych godzin wieczornych biesiadowano ...

Rocznicowe uroczystości zaszczyliło bardzo wielu znamienitych Gości; w tym: wojewoda podkarpacki **Teresa Kubas-Hul**, dyrektor

Podkarpackiego Oddziału PFRON **Maciej Szymański**, prezes ZO Podkarpackiego PZN **Ryszard Cebula**, sekretarz Miasta Przemysła **Daniel Stecura**, naczelnik Wydziału Spraw Społecznych w Przemysłu **Marta Maj-Urban**, dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Przemysłu **Dawid Tarczyński**, prezes Związku Kultury Fizycznej „Olimp” w Warszawie **Adam Dzitkowski** i wielu innych - w tym prezes senior **Stanisław Sęk**.

Podczas jubileuszowych uroczystości w Muzeum Narodowym Ziemi Przemyskiej, wojewoda podkarpacki **Teresa Kubas-Hul**, członkom Klubu w uznaniu ich zasług dla środowiska wręczyła odznaczenia państwowe

przyznane przez prezydenta RP. Wyróżnieni sportowcy otrzymali Krzyże Zasługi w kolorze złotym, srebrnym oraz brązowym, a także Złoty Medal za Długoletnią Służbę. Również w uznaniu zasług w rozwój sportu na Podkarpaciu wojewoda wręczyła odznaki „Za Zasługi dla Sportu”, przyznane przez Ministra Sportu. Odznaczenia i wyróżnienia otrzymali:

Na podstawie artykułu 138 Konstytucji RP oraz ustawy o orderach i odznaczeniach postanowieniami Prezydenta RP pana **Andrzeja Dudy** odznaczeni zostali:

Za zasługi w działalności społecznej na rzecz PKSIRNiS „Podkarpacie”

Złotym Krzyżem Zasługi :

Jacek Marcińczak, Stanisław Mazur, Zbigniew Sebzda

Srebrnym Krzyżem Zasługi :

Jerzy Andrejko, Zbigniew Różycki

Brązowym Krzyżem Zasługi :

Wojciech Łuc, Zuzanna Ostafin, Krzysztof Paszyna, Renata Stankiewicz

Za wzorowe, wyjątkowo sumienne wykonywanie obowiązków wynikających z pracy zawodowej medalem złotym za długoletnią służbę:

Lucyna Kudyba

Minister Sportu i Turystyki **Sławomir Nitras** przyznał odznaki „**Za Zasługi dla Sportu**”. Otrzymali je:

Złote Odznaki „Za Zasługi dla Sportu” :

Andrzej Jagieła, Leszek Krzywoń

Srebrną Odznakę „Za Zasługi dla Sportu”:_Marian Bysiewicz

Brązową Odznakę „Za Zasługi dla Sportu”:

Piotr Garbowski, Przemysław Knaż, Czesław Kwiatkowski, Marian Lorenc, Zbigniew Matuszek, Barbara Moskał, Katarzyna Moskał, Krystyna Myśliwiec, Krzysztof Sobiło, Jakub Twardowski, Małgorzata Zubik-Borysławska.

W końcowej mowie Pani wojewoda **Teresa Kubas-Hul** powiedziała: *„Serdecznie gratuluję wszystkim odznaczonym podczas uroczystości. Miałam przyjemność wręczyć Krzyże Zasługi w złotym, srebrnym i brązowym kolorze oraz Medal Złoty za Długoletnią Służbę, a także odznaki „Za Zasługi dla Sportu” przyznane przez Ministra Sportu. Jeszcze raz przekazuję najlepsze życzenia i gratulacje dla całego klubu oraz wszystkich jego członków!*

W podobnym tonie, z podobnymi wyrazami uznania, czy sympatii względem Jubilata, wypowiadali się wszyscy oficjele, którzy zdecydowali się zabrać głos. Przy okazji na ręce prezesa Jerzego Andrejki „wpyływały” wiązanki kwiatów, pamiątkowe gawerfony oraz pisma gratulacyjne, których treść była pełna „dla osiągniętych efektów oraz specyficznej służby na niwie rekreacyjno-sportowej świadczonej na rzecz ludzi z dysfunkcją lub brakiem wzroku regionu” uznania, szacunku, podziwu i sympatii za osiągnięte wyniki oraz „służbę na trudnej niwie rekreacyjnego i sportowego uaktywniania środowiska”.

A co obecnie dzieje się i realizuje w Klubie?

Obecnie PKSiRNiS „Podkarpacie” skupia się na promowaniu w środowisku aktywności fizycznej, rehabilitacji i integracji osób z dysfunkcją

wzroku. Z istoty założenia, czyli powołania, Klub zrzesza osoby niewidome i słabowidzące, jak też osoby pełnosprawne, które wspierają rozwój sportu i turystyki osób z niepełnosprawnościami. Organizacja aktywnie

współpracuje z instytucjami, takimi jak: PFRON, Urząd Marszałkowski czy lokalne władze Przemyśla, pozyskując środki na swoją statutową działalność. W ostatnich latach fundusze na działalność pochodziły m.in. z PFRON, Starostwa Przemyskiego i lokalnych sponsorów, czy odpisu 1.5 %.

Działania Klubu obejmują różnorodne formy aktywności sportowej i kulturalnej – od szkoleń, organizacji zawodów, po zajęcia rehabilitacyjne. Dzięki staraniom, Klub zapewnia przestrzeń dla treningów i rozwoju zawodników, którzy chętnie przełamują bariery i poprzez ciężką pracę wznoszą na wyżyny swoich możliwości uzyskując mistrzowskie tytuły i sportowe trofea ich satysfakcjonujące.

W tej chwili w Klubie działają sekcje obejmujące szachy, warcaby stupolowe, kolarstwo tandemowe, turystykę, brydż sportowy i inne dyscypliny, którym przewodzą doświadczeni instruktorzy.

Działania szkoleniowe prowadzone są zarówno w siedzibie Klubu, jak też w Kołach Terenowych PZN Podkarpacia, a dostęp do Internetu umożliwia także wsparcie zawodników (*treningi*) online. Reprezentanci Klubu uczestniczą w międzynarodowych i krajowych zawodach, w których odnotowują liczne sukcesy. Warcabiści „Podkarpacia” zdobywali

drużynowe złote medale MP, a maratończyk Robert Preisner niejednokrotnie triumfował w maratonach w Warszawie i Krakowie. W tej chwili do najważniejszych osiągnięć Klubu należy zaliczyć m.in.: mistrzostwo świata Barbary Moskal w strzelectwie pneumatycznym, udział podkarpackich biathlonistów w paraolimpiadzie, a wszystko dzięki wsparciu wcześniej wymienionych instytucji oraz zaangażowaniu lokalnych działaczy.

Dewizą Klubu jest hasło: „w zdrowym ciele zdrowy duch” i oprócz wymienionych sukcesów jest to główne przesłanie oraz „paliwo” działaczy mobilizujące ich do kolejnych wyzwań i działań.

Obecne władze - PKSiRNiS „Podkarpacie” - tworzą:

Zarząd Klubu:

- prezes: Jerzy Andrejko
- z-ca prezesa: Wojciech Łuc,
- skarbnik: Izabela Dybek
- sekretarz: Zbigniew Sebzda
- członek ZK: Marian Sowiński
- - // - : Ewa Pelczar
- - // - : Renata Stankiewicz
- - // - : Krzysztof Paszyna
- - // - : Przemysław Knaż

Komisję Rewizyjną tworzą:

- przewodniczący: Piotr Dynda,
- z-ca przewodniczącego: Renata Fronc,
- sekretarz: Jolanta Krok-Sabaj.

Uroczystość uświetnił wokalny koncert członkiń Klubu. W tym dniu na scenie auli Muzeum Narodowym Ziemi Przemyskiej - przy akompaniamencie Jacka Marcińczaka – w spektaklu artystycznym wyreżyserowanym przez wspomnianego muzyka oraz Zuzannę Ostafin

wystąpiły: Elwira Kazieńko, Barbara Sołek, Marta Kałafut, Ewelina Daraż, Zuzanna Ostafin, Grażyna Maziarz, Halina Domaradzka oraz Dorota Szela.

Tuż po 15⁰⁰ podczas uroczystego obiadu w restauracji Hotelu „Albatros” oficjalnie obchody Perłowego Jubileuszu PKSiRNiS „Podkarpacie” zakończono. Po spożyciu okolicznościowego posiłku większość biesiadników bawiła się do późnych godzin wieczornych, po czym spotkanie rozwiązano...

Zygflor

2024-11-22

Witryna poetycka

Dotychczas w każdym lutowym wydaniu „Przewodnika” proponowałem utwory poświęcone Najświętszej Marii Pannie, wszak 2 lutego obchodzimy święto Matki Boskiej Gromnicznej.

Z braku „świeżego” utworu poświęconemu temu świętu do przeanalizowania proponuję dwa inne autorstwa dwu Marii, które w specyficzny sposób oddały w nich wszystko to, co je gnębi, porusza i bulwersuje. Zapraszam do lektury zaproponowanych utworów.

„Samotność”

autor wiersza: Maria Okulska

Tak wielu ludzi żyje na Ziemi,
podwaja się i potraja zaludnienie,
ale wśród tłumów często się spotyka,
ludzi samotnych – ciągle w życia cieniu.

Samotnie umierają w Indiach na ulicach
z powodu nędzy żyjąc w odrzuceniu;
z powodu chorób gdzieś w Afryce giną
samotni – ich udziałem jest tylko cierpienie.

A wśród społeczeństwa cywilizowanego
samotni rodzice oczekują dzieci;
że przyjdą, pomogą i miłość okażą
i wówczas słońeczko w ich życiu zaświeci.

Ważne jest dla nas, dla człowieka każdego,
znaleźć cel w życiu – zainteresowania;
na głód i epidemie my wpływu nie mamy,
lecz znajdujemy dla siebie wciąż nowe wyzwania.

Ja zapamiętałam myśl tę przeczytaną,
pozwólcie, za kimś ważnym te słowa powtórzę;
„Uśmiechaj się do życia – ono się odwzajemni”
- niestraszne wtedy samotność, ani życia burze.

„Brak czasu”

autor wiersza: Maria Słowik

Tak mi mówisz: „nie mam czasu”,
a co inne od grymasu,
myślisz sobie co masz robić
ciągle szybko, po cóż gonić.

Kiedy czas znajdziesz sobie,
może gdy już będziesz w grobie.
Lecz to troszkę już za późno,
wtedy czasu będzie mnóstwo.

Już nie spojrzysz na znajomych,
nie przytulisz ich, nie skłonisz.
Nie pozdrowisz ich z daleka,
wtedy nikt na cię nie czeka.

Wiec gdy jesteś tu na ziemi,
pora w sobie coś odmienić.
Czas przytrzymać, bo tak gna.
Widzieć przyjaciół pośród nas.

30 -sto

1994

lecie !!!

2024

9 listopada 2024 r.
Perłowy Jubileusz PKSiRNiS „Podkarpatie”

